

Minder maar hogere claims in VS

Het aantal rechtszaken van Amerikaanse consumenten tegen fabrikanten van ondeugdelijke producten neemt af. Tegelijkertijd neemt de gemiddelde hoogte van daadwerkelijk toegekende schadevergoedingen snel toe. De waarschijnlijke oorzaak: hogere drempels voor het indienen van claims, die ertoe leiden dat alleen de meest schrijnende gevallen nog tot de rechtszaal doordringen.

'Ik kan geen zaak meer aannemen tenzij ik absoluut zeker weet dat hij zeker twee miljoen dollar oplevert,' zei James Gilbert, voorzitter van een landelijke organisatie van vijfhonderd schadevergoedingsadvocaten, kort geleden in de *New York Times*. 'Ik kan me niet veroorloven 300 duizend dollar te spenderen aan een zaak die gegarandeerd 500 duizend dollar zou opleveren, hoe idioot dat ook is.'

De Amerikaanse gewoonte hoge schadevergoedingen te eisen van bedrijven die iets fout hebben gedaan, is over de hele wereld berucht. Bijna iedereen kent het geval van de vrouw die 2,9 miljoen dollar kreeg van hamburgerketen McDonald's, omdat de koffie die zij zelf over haar schoot liet lopen, tot haar kennelijke verrassing heet bleek te zijn.

Sindsdien waarschuwt McDonald's al zijn klanten voor hete koffie, en tooit menig fabrikant zijn producten met soms extreme waarschuwingen. De meest bizarre voorbeelden worden jaarlijks bekroond in de satirische Michigan Lawsuit Abuse Watch. De jongste winnaar: de waarschuwing op de spoelbak van een toilet dat het water in de bak niet geschikt is om te drinken. Een ander kandidaat was elektrisch timmergereedschap dat de waarschuwing meekreeg dat het apparaat niet is bedoeld als tandheelkundige boor.

Op verschillende fronten woedt een strijd tegen de claimcultuur. Republikeinse politici, waaronder presidentskandidaten John McCain en George W. Bush, proberen al jaren schadevergoedingen aan wettelijke maxima te binden. En in een serie uitspraken beperkte het federale Hooggerechtshof de laatste jaren de mogelijkheid om getuigdeskundigen van twijfelachtig allooi in de getuigenbank te laten plaatsnemen: tegenwoordig toetst de rechter de wetenschappelijke status van een expert voordat hij oog in oog komt met een jury.

Voor de experts hebben de kosten van claims flink laten oplopen: om rechters van de validiteit van hun zaak te overtuigen, moeten schadevergoedingsadvocaten meer en betere deskundigen inhuren. Waar vroeger één arts en één ingenieur voldoende waren om te bewijzen dat een auto onveilig is, wordt nu een leger van experts ingeschakeld om werkelijk alle aspecten van een ongeluk grondig te analyseren. Soms worden zelfs bij voorbaat deskundigen ingeschakeld om het oordeel van andere deskundigen te bevestigen.

Omdat de advocaten doorgaans werken voor provisie en op basis van *no cure no pay*, nemen zij alleen nog de meest schrijnende gevallen in behandeling, waardoor kleinere legitieme claims geen kans meer hebben.

'Ik heb al veel gevallen gehad van overduidelijk gevaarlijke producten, waarin ik niet eens met de slachtoffers praat omdat hun verwondingen niet ernstig genoeg zijn,' aldus een schadevergoedingsadvocaat in Birmingham, Michigan. 'Als ze niet op z'n minst verlamd zijn of een lichaamsdeel zijn kwijtgeraakt, begin ik er niet meer aan.'

Statistieken

Dat de drempel naar de rechter werkelijk hoger is geworden blijkt uit de statistieken. Werden in 1997 bijvoorbeeld nog bijna 33 duizend zaken aangespannen bij federale rechtbanken, vorig jaar waren het er minder dan 15 duizend – een halvering in drie jaar tijd.

Tegenover een kleiner aantal zaken staan echter hogere succespercentages en snel stijgende schadevergoedingen. *LRP Publications*, uitgever van onder andere Amerikaanse juridische tijdschriften, onderzocht de uitkomst van duizenden civiele jury-uitspraken over de afgelopen jaren. In 1999 kenden jury's in de helft van de gevallen meer dan 1,8 miljoen dollar toe. Zes jaar daarvoor lag die zelfde waarde nog op een half miljoen dollar. De snelste toename deed zich voor in de laatste drie jaar. En hoewel slachtoffers in de meeste zaken nog altijd bot vangen, nam het aantal zaken dat wordt afgesloten met een schadevergoeding toe van 39 procent in 1993 tot 46 procent in 1999.

Deze toenames zijn waarschijnlijk deels toe te schrijven aan selectiever advocaten. Maar volgens sommige waarnemers spelen ook psychologische factoren van juryleden een rol. Mede beïnvloed door geruchtmakende zaken tegen tabaksfabrikanten, persoonlijke frustraties over grote bedrijven en nieuwsberichten over astronomische winsten lijken jury's in toenemende mate bereid het bedrijfsleven met schadevergoedingen te treffen.

Onduidelijk is overigens of de combinatie van minder maar hogere schadevergoedingen per saldo heeft geleid tot een daling of een stijging van het totale bedrag dat

Amerikaanse bedrijven aan slachtoffers hebben uitgekeerd. De meeste Amerikaanse Staten houden hun gegevens voor zo'n rekenaars niet nauwkeurig genoeg bij.

Evenmin is duidelijk of de komst van George W. Bush naar het Witte Huis meer onheil voor schadevergoedingsadvocaten zal opleveren. In Texas overtuigde hij de volksvertegenwoordiging van de noodzaak van een wet die schadevergoedingen aan een maximum bindt. Maar of hij die prestatie in het Amerikaanse Congres zal kunnen herhalen, is onzeker – veel Senatoren die zo'n wet graag hadden gesteund, hebben bij de recente verkiezingen het veld geruimd.

(Peter Vermij, Washington)

In het nieuws

Notariaat Magazine ten doop

Met ingang van dit jaar heeft Nederland er een nieuw vakblad bij: het *Notariaat Magazine*. Op 25 januari ontving de nieuwe Staatssecretaris van Justitie, Ella Kalsbeek, het eerste exemplaar uit handen van Hans Tromp, voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Het magazine verschijnt elf maal per jaar met nieuws, achtergronden en onderwerpen

over het notariaat. Jos de Gruiter (49), voorheen sociaal economisch redacteur bij het blad *Forum* van VNO, is hoofdredacteur.

'De voortdurende strijd om het notaristarief,' kopt het blad in zijn eerste uitgave. In het omslagartikel ruim aandacht voor de veranderde situatie als gevolg van de nieuwe Wet op het notarisambt die eind 1999 werd ingevoerd. Peter Leyenaar, plaatsvervangend directeur van de Directie Marktwerving van het Ministerie Economische Zaken is weliswaar niet ontevreden over de ontstane marktwerving, maar meent dat de tarieven wel al wat lager hadden gekund. Tromp wees op 25 januari zijn gehoor er fijntjes op dat als de overheid lagere tarieven wil, men zelf de tarieven moet vaststellen en niet voor marktwerving had moeten kiezen.

Verder in de eerste uitgave een 'exit-interview' met Job Cohen en een interview met de bijzonder hoogleraar onroerend-goed-recht Aart van Velten, die een boek schreef over vijftig jaar Nederlands notariaat. Van Velten ziet de eenpitters onder de notarissen verdwijnen en de trend naar grotere samenwerkingsverbanden doorzetten: 'De notaris op het grote kantoor die dicht aanleunt tegen de advocatuur.'

In de citatenrubriek ten slotte wordt als eerste mr. J. Fernhout aangehaald, vice-president van de Rechtbank Maastricht: 'Ik roep wel eens advocaten en notarissen als getuige op. Na afloop vraag ik dan altijd of ze kosten hebben gemaakt. De advocaat zegt dan steevast: "Jazeker, ik reken 400 gulden per uur." De notaris antwoordt meestal: "Neu." Kijk, denk ik dan. Dat is nou echte chic.'

(HB)

Helpdesk landelijk civiel rolreglement

Ter bevordering van het in oktober 2000 ingevoerde Landelijk reglement voor de civiele rol, is op de website www.rechtspraak.nl een helpdesk opgenomen. Rolrechters van rechtbanken maar ook advocaten kunnen hier vragen kwijt over de toepassing van het reglement. Zie http://www.rechtspraak.nl/rondom_rechtspraak/helpdesk_civiele_rol/default_flash.htm (LH)

Overgelegd

In *Advocatenblad* 1986, p. 160, deed ik mijn beklag over het feit dat zelfs rechterlijke colleges het verschil tussen de woorden 'overleggen' (met de klemtoon op de eerste lettergreep) en 'overléggen' (met de klemtoon op de tweede lettergreep) uit het oog begonnen te verliezen. Bij wege van noodkreet was in het betreffende stukje een 'gedicht' van mijn hand opgenomen, beginnend met de regels:

'O, verleg toch de klemtoon van over naar leg
En van leg weer naar over, dan komt alles 'reg'.
't Stuk dat nu overlégd wordt, wordt óvergelegd
En het óverleg, mensen, heet heus overlég!

Het heeft niet veel geholpen, stukken worden nog altijd door menig advocaat naar eigen zeggen 'overlegd'. Maar, zoals de ouden zeiden, *ut desint vires, tamen est laudanda voluntas* (ook al ontbreken de krachten, toch is de wil te prijzen). Niet alleen met verbazing, maar vanwege de klaarblijkelijke en prijzenswaardige goede wil van de steller toch ook met vreugde, las ik onlangs in een (in de onvoltooid tegenwoordige tijd gesteld) verslag van een hoorzitting van een gemeentelijke commissie bezwaarschriften:

'De heer ... overgelegd een pleitnota. Deze is aan het verslag gehecht en maakt integraal deel uit van het verslag.

Mevrouw ... overgelegd een pleitnota. Deze is aan het verslag gehecht en maakt integraal deel uit van het verslag.'

Zou de derde regel van mijn bovenstaand gedichtje als (helaas toch niet helemaal goed begrepen) richtsnoer zijn gebruikt? Misplaatste eigendunk waarschijnlijk.

(mr. A. Minderhoud, advocaat te Middelburg)

(advertentie)

FIF 33 ROTTERDAM

SEDERT 1972

Particulier recherchebureau t.b.v. de advocatuur

Correspondentie:

Postbus 25230, 3001 HE Rotterdam

Bezoekadres:

Maltheserri aan 266 Rotterdam

telefoon: 010 - 477 33 22

telefax: 010 - 477 08 30

e-mail: info@fif33-rotterdam.nl

internet: www.fif33-rotterdam.nl

Voor onderzoeken in binnen- en buitenland.
Vraag de brochure van ons aanbodpakket van de website.

Uit de brand met Hildebrandt?

HV&PARTNERS
VOOR JURISTEN, VAST OF INTERIM

WWW.ADVOCATENWERK.NL TEL 010 - 240 06 05